

Phần I Đọc hiểu (3,0 điểm)

Câu 1:

+ Thể thơ: Tự do.

Câu 2:

+ Những từ ngữ, hình ảnh miêu tả cơn giông: tiếng sấm, gió, cát bay, lá bay, đá bay.

Câu 3:

+ Biện pháp tu từ so sánh trong dòng thơ là: “Mưa rùng rùng như triệu ngón tay”

+ Tác dụng: Nhấn mạnh mức độ mưa lớn của cơn mưa mùa hè. Làm cho thiên nhiên thêm gần gũi giống như con người. Đồng thời qua việc sử dụng biện pháp tu từ so sánh đã làm cho những dòng thơ thêm sống động, ấn tượng trong mắt người đọc.

Câu 4:

+ Từ suy ngẫm của tác giả trong dòng thơ “Ai cũng đi qua cơn giông của riêng mình”, em rút ra bài học trong cuộc sống của mỗi chúng ta là: Mỗi con người đều phải trải qua những khó khăn những thử thách. Nó có thể diễn ra ngay trong lúc này đây hoặc quá khứ hoặc tương lai. Những cơn giông đó chúng ta bắt buộc phải trải qua. Hãy bình tĩnh, cố gắng nỗ lực hết mình để vượt qua nó vì “sau cơn mưa trời lại sáng”, sau những khó khăn thử thách sẽ là những kết quả tốt đẹp.

Phần 2: Làm văn (7,0 điểm)

Câu 1: (2,0 điểm)

- Về hình thức, bài làm dưới dạng đoạn văn với dung lượng khoảng 200 chữ.
- Về nội dung, bài làm có những nội dung chính sau:

1. Giải thích

- Cân bằng cảm xúc là cách mà chúng ta đưa cảm xúc của bản thân trở về trạng thái cân bằng thông qua các khía cạnh hành động, ngôn ngữ, hình thể,...

- Cảm xúc gắn liền với cuộc sống của chúng ta, đôi lúc nó là sự vui tươi, hạnh phúc, cũng có lúc cảm xúc buồn tẻ, tồi tệ, tức giận xen lẫn.

2. Thực trạng

- Hiện giờ có nhiều người không có khả năng quản lí, cân bằng cảm xúc.

- Người ta sẵn sàng mạt sát nhau khi nóng giận, sau đó lại hối hận.

- Khi không giữ được bình tĩnh, khi cảm xúc không được cân bằng, người ta dễ hành động bộc phát rồi sau đó phải chịu hậu quả mà các hành động đó gây ra.

3. Tầm quan trọng của việc quản lí cảm xúc

Trong cuộc sống

- Quản lý tốt bản thân: Bạn có thể kiểm soát được những hành vi bốc đồng và quản lý cảm xúc của mình theo chiều hướng lành mạnh, chủ động và thích ứng tốt với hoàn cảnh.
- Củng cố khả năng tự nhận thức: Hiểu cách quản lý cảm xúc ảnh hưởng đến suy nghĩ và hành động của mình, bạn sẽ nhận thấy rõ điểm mạnh và điểm yếu của bản thân.
- Nhận thức xã hội: Quản lý cảm xúc tốt giúp bạn có sự đồng cảm, thấu hiểu cảm xúc, nhu cầu và mối quan tâm của những người xung quanh.
- Quản lý mối quan hệ: Bạn sẽ biết cách duy trì, phát triển các mối quan hệ tốt đồng thời kiểm soát và điều tiết tốt cảm xúc của mình trong giao tiếp.

Trong công việc

- Làm việc nhóm hiệu quả hơn: Người thông minh hơn về mặt cảm xúc thường có xu hướng giao tiếp tốt hơn, sẵn sàng chia sẻ ý tưởng của mình và biết lắng nghe ý kiến của người khác. Điều này giúp công việc nhóm được hoàn thành một cách hiệu quả hơn.
- Hạn chế xung đột không đáng có: Việc để cảm xúc lấn át sẽ khiến cuộc trò chuyện nhanh chóng xảy ra mâu thuẫn và đi tới xung đột. Việc quản lý được cảm xúc sẽ để lý trí đánh giá tình huống và đưa ra quan điểm sáng suốt hơn về ý kiến của đồng nghiệp.
- Thể hiện bản thân là người có hiểu biết: Người có hiểu biết sẽ luôn học hỏi và có những quy tắc chuẩn mực. Người quản lý cảm xúc tốt chắc chắn là người khôn ngoan, hiểu biết và có lối sống tích cực.

4. Tác hại của việc không có khả năng quản lý cảm xúc

- Phản ứng đối với tình huống hay bối cảnh mà họ gặp phải thường bị gián đoạn hoặc không phù hợp.
- Mất khả năng kiểm soát cảm xúc hay hành vi do kiệt sức vì thiếu ngủ hay thiếu đường trong máu.
- Bị choáng ngợp bởi cảm xúc và ngại bày tỏ cảm xúc
- Lạm dụng các chất kích thích như rượu bia hay ma túy để làm tê liệt cảm xúc của bản thân.
- Không hiểu lý do dẫn đến cảm xúc của bản thân.

5. Dẫn chứng.

- Nhiều vụ án mạng đã xảy ra chỉ vì cả nạn nhân và hung thủ đều không giữ được bình tĩnh, không quản lý được cảm xúc cá nhân.
- Nhiều khi chúng ta mất mối quan hệ bạn bè thân thiết chỉ vì nóng giận và không có khả năng kiểm soát hành động của bản thân mình.

6. Các phương pháp quản lý cảm xúc

Viết nhật ký: Phương pháp này giúp bạn có thể quản lý cảm xúc của mình theo nhiều cách khác nhau. Đây được xem là lối thoát giúp bạn giải tỏa cảm xúc căng thẳng và suy nghĩ về giải pháp cho những vấn đề mà bạn phải đối mặt.

Suy nghĩ theo hướng tích cực: Điều quan trọng nhất giúp bạn quản lý cảm xúc là suy nghĩ một cách tích cực và lạc quan về vấn đề của mình. Các vấn đề này chỉ mang lại thử thách mà bạn cần có góc nhìn tích cực để vượt qua.

Nhìn theo khía cạnh khác: Khi bạn sắp xếp lại tình huống, bạn cần nhìn nó từ nhiều góc độ để nhìn vào tổng thể một bức tranh lớn thay vì mắc kẹt tại một chi tiết nhỏ gây khó chịu.

Bộc lộ cảm xúc: Nói ra khó khăn không phải là cách giải quyết vấn đề nhưng mọi người có thể cùng tìm ra phương án giải quyết vấn đề đó. Việc nói ra cảm xúc của bản thân với người đáng tin cậy sẽ giúp bạn cảm thấy tốt hơn.

7. Bài học

Là một hạt giống của xã hội, em sẽ cố gắng rèn luyện, trau dồi để luôn giữ được bình tĩnh trong mọi trường hợp, để không có những hành động bộc phát dẫn đến hối hận.

Câu 2: (5,0 điểm)

1. Mở bài

- Giới thiệu khái quát về tác giả Kim Lân, tác phẩm Vợ Nhặt.
- Giới thiệu khái quát đoạn trích cần phân tích.

2. Thân bài

**Bức tranh hiện thực u ám, tăm tối của nạn đói khủng khiếp năm 1945 và sự hoang mang của con người trước hiện thực đen tối ấy*

- Đoạn trích mở ra là âm thanh (lần đầu). Ngoài định bóng đôi lên một hỏi trong nhân dân, Hội sù. Từ "bồng" gợi ra sự hốt hoảng, ám ảnh → Âm thanh tiếng trống được miêu tả "dồn dập, vội vã", âm thanh ấy phá tan cả bình yên buổi sáng và không khí đầm ấm đoàn viên của gia đình Tràng.
- Hình ảnh đàn quạ được so sánh "lượn thành từng đám bay vùn lên nền trời như những đám mây đen" → gợi ra khung cảnh tượng chết chóc, đen tối, một không gian u ám, ảm đạm.
- Dân ta "chết như ngã rạ", người sống "như những bóng ma" → cuộc sống đang chết dần, chết mòn, tuy vậy các thế lực thống trị vẫn không buông tha cho nhân dân.
- Tiếng trống thúc thuế cùng với lời giải bày và sự lo lắng của bà cụ Tứ khiến cho thực tại trở nên càng bi thảm. Tác giả sử dụng phép điệp cấu trúc: "Đằng thì nó bắt giống đây, đằng thì nó bắt đóng thuế" → hai nỗi khổ trùng điệp hiện lên, khắc họa rõ nét.
- Câu nói như một tiếng kêu than đầy bất lực của người mẹ: "Giới đất này không chắc đã sống qua được đầu các con ạ", bà cụ Tứ thậm chí còn nghi ngờ cả tương lai. Qua chi tiết này, nhà văn đã góp phần gián tiếp lên án, tố cáo tội ác của bọn phát xít, thực dân, phong kiến đã dồn ép, đẩy cả dân tộc ta vào bước đường cùng.
- Chi tiết bà cụ Tứ "ngoảnh vợ ra ngoài. Bà lão không dám để con dâu nhìn thấy bà khóc...": thể hiện vẻ đẹp nhân văn ở người mẹ. Nếu những lần trước bà khóc trước mặt con thì lần này người mẹ ấy đã quay đi

giấu nước mắt của mình, bởi hôm nay là ngày vui của các con, bà không muốn cảm xúc của mình làm ảnh hưởng tới các con, không muốn con vì mình mà phải bận tâm.

**Những thông tin mới mẻ của người vợ khi nói về Việt Minh*

- Người vợ ngạc nhiên bởi “Ở đây vẫn còn đóng thuế cơ à?”. Sự ngạc nhiên ấy có nguyên nhân từ sự hiểu biết chính trị của thị, bởi: “Trên mạn Thái Nguyên, Bắc Giang người ta không chịu đóng thuế nữa đâu. Người ta còn phá cả kho thóc của Nhật, chia cho người đói nữa đấy”.

- Liệt kê các địa danh Thái Nguyên, Bắc Giang, vừa chỉ vùng đất xa xôi, vừa mang đến thông tin cách mạng về sự vùng lên của nhân dân ở những vùng xa xôi hẻo lánh.

- Các từ ngữ như không chịu đóng thuế, “phá kho thóc Nhật” thể hiện sự quyết liệt trong tranh đấu, sự vùng lên của nhân dân chống lại áp bức bất công.

- Thông tin đã khiến Tràng bừng tỉnh, anh liên kết câu chuyện của vợ và những người đi phá kho thóc Nhật, rồi chợt hỏi “Việt Minh phải không?”. Bởi lúc này Tràng đang quay về trong ký ức chưa xa của mình về hình ảnh “những người nghèo đói ầm ầm kéo nhau đi trên đê Sộp. Đằng trước có lá cờ đỏ to lắm”. Tràng “láng máng nghe người ta nói họ là Việt Minh... Họ đi cướp thóc đấy”. Trong hoàn cảnh lúc ấy Tràng không hiểu gì sợ quá, kéo vội xe thóc của Liên đoàn tắt cánh đồng đi lối khác.

- Sau khi được người vợ giác ngộ, Tràng nhận ra: “À ra họ đi phủ kho thóc chia cho người đói. Tự dưng hẳn thấy ân hận, tiếc rẻ vẫn vợ, khó hiểu.” → Sự ân hận, tiếc rẻ vẫn vợ của Trùng tuy còn mơ hồ nhưng cho thấy, Tràng đã hiểu ra được ý nghĩa và việc làm của Việt Minh.

**Hình ảnh lá cờ đỏ và niềm tin của Tràng vào tương lai tươi sáng*

- Âm thanh tiếng trống thúc thuế (lần thứ 2) xuất hiện, vẫn ám ảnh, đe dọa. Nhưng đối lập với âm thanh ấy là hình ảnh “đám người đói và lá cờ đỏ” hiện lên trong tâm trí Tràng.

=> Hình ảnh gọi ra những tín hiệu của cuộc cách mạng, là sự vẫy gọi mãnh liệt của tương lai. Kết thúc này là kết thúc hợp lý, bởi kết thúc ấy đã góp phần thể hiện tư tưởng nhân đạo của Kim Lân nhà văn trân trọng khát vọng sống mãnh liệt của con người lao động và là niềm tin bất diệt vào tương lai tươi sáng.

- Hình ảnh “lá cờ đỏ” và đoàn người đói lặp lại hai lần ở đoạn cuối như tính vẫy gọi và dự báo của tác phẩm, rằng: Tràng sẽ xuất hiện trong đoàn người đó, dưới lá cờ đỏ, anh sẽ đi theo cách mạng, bởi chỉ cách mạng mới thực sự mang lại sự đổi đời cho những người nông dân.

**Nhận xét về cách nhìn cuộc sống của nhà văn Kim Lân*

- Tác giả đã cho người đọc thấy cái nhìn khác về đề tài người nông dân trước và sau cách mạng, đó là vẻ đẹp đáng trân trọng của họ: họ giàu lòng yêu thương, trước cái đói thê thảm giữa bờ vực giữa sự sống và cái chết, người nông dân vẫn lựa chọn tình thương. Họ khao khát đổi đời và có niềm tin vào sự đổi đời đó.

- Ở tác giả, ông còn tìm thấy sức mạnh của tình yêu trong thăm sâu những con người nhỏ bé đó. Trong thời khắc quyết định số phận, họ đã biết nương tựa, cứu mang bằng tình yêu.

=> Cái nhìn xót xa, thương cảm và tin yêu về con người. Tuy sống trong than phận rẻ rung, hết sức bi đát, cái đói, cái chết bủa vây nhưng họ vẫn khao khát sống, khao khát yêu thương và có niềm tin bất diệt vào tương lai sẽ được đổi đời.

=> Cái nhìn mới mẻ, lạc quan tin tưởng về con người cho thấy tài năng quan sát, miêu tả, dựng cảnh, đi sâu khai thác diễn biến tâm trạng nhân vật rất hợp lí, chân thực, đặc biệt tạo tình huống truyện độc đáo, bất ngờ, éo le và cảm động của nhà văn.

3. Kết bài

- Khái quát lại giá trị nội dung và nghệ thuật của tác phẩm.
- Đánh giá chung về cách kết thúc truyện, khẳng định ý kiến cá nhân về đoạn trích.